

Voorjaarsnota 2023

2 Het financieel perspectief

In de notitie Purmerend Financieel op Koers (27 oktober 2020; 1529189) staan de uitgangspunten van het structureel financieel beleid van de gemeente. Naar aanleiding van deze notitie heeft de raad besloten in te stemmen met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend met als streven een solvabiliteit van 20%. De achtergrond daarvan was helder. In 2014 was de solvabiliteit van Purmerend 4,8%; de gemeente had € 16 miljoen reserves en € 308 miljoen schuld. Dit veroorzaakte een torenhoge rentelast. Een zwakke financiële positie veroorzaakt door een verleden als artikel 12 gemeente, de vele verliesgevende jaren van het stadsverwarmingsbedrijf en de crisisjaren van een aantal jaren geleden. Sinds een aantal jaren gaat het beter met de solvabiliteit van de gemeente. In de jaarrekening 2022 wordt de 20% solvabiliteit bereikt. De reserves zullen ruim boven de € 80 miljoen uitkomen en de schuld is gedaald naar circa € 265 miljoen. Een enorme verbetering. Het is zaak hierop te blijven sturen omdat de gemeente nog voor grote investeringsopgaven staat de komende jaren.

Zo verbeterd als de balanspositie is, zo onzeker is het met de structurele financiën. In de begroting 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de algemene uitkering voor het jaar 2027 gelijk te stellen aan het jaar 2025. Omdat we in deze Voorjaarsnota ook vooruitblikken naar de begroting 2024 hebben we dit ook voor het jaar 2027 gedaan. Het blijft een vreemde zaak dat de gemeenten zo in onzekerheid moeten blijven over hun structurele financiën. Dat is te meer vervelend omdat we te maken hebben met de gevolgen van prijsstijgingen op vele fronten. In deze Voorjaarsnota wordt de meerjarenbegroting behoorlijk gewijzigd. Meegenomen zijn:

- Jaarrekeningeffecten
- Autonome ontwikkelingen
- Indexatie van budgetten
- Voorstel voor de invulling van de stelpost groei van de stad (formatie)
- Voorstel voor de invulling van de stelpost Investeringsagenda (investerings t.b.v. groei)

We hebben in deze Voorjaarsnota de budgetten niet volledig kunnen compenseren voor prijsstijgingen. Met name de budgetten in de openbare ruimte niet. Daarvoor hadden we onvoldoende financiële ruimte op de stelpost loon- en prijsontwikkeling. Het was ook nodig om een dekkingsplan te maken om tot een sluitend financieel beeld te komen. Het risicoprofiel van de begroting stijgt daardoor enigszins. In het licht van de verbeterde solvabiliteit en de incidentele resultaten van de afgelopen jaren durven we dit aan.

U wordt voorgesteld om de autonome ontwikkelingen, jaarrekeningeffecten, indexaties, het dekkingsplan, de invulling van de stelposten Groei van de stad en Investeringsagenda en de uitgangspunten van de begroting 2024 (zie bijlage I) te verwerken in de lopende begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027.

Er is onvoldoende ruimte op dit moment voor meer indexatie en voor een aantal zaken waar het college de komende jaren op wil inzetten zoals de Visie Binnenstad, IBOR, wijkmanagement, jeugdzorg en informatiebeveiliging. In de inleiding is hierover het een en ander beschreven. Richting de begroting zal het college een voorstel maken om door keuzes, gebruik van incidentele middelen en wellicht enige ruimte vanuit de meicirculaire om voor deze onderwerpen ruimte te vinden. Met name voor Jeugdzorg worden nog aanvullende incidentele middelen verwacht vanwege de vertraging van de Hervormingsagenda Jeugd vanuit het Rijk.

In onderstaande tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn. Wij corrigeren deze niet handmatig.

Samengevat ziet het beeld van de meerjarenbegroting er als volgt uit:

(+/- = voordeel en -/- is nadeel, bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Stand primitieve Begroting 2023 (besluit 1574029)	13.169	13.629	16.058	40	40
1e wijziging op de primitieve begroting 2023 (besluit 1574029): Keuzes	-9.989	-10.213	-11.884	214	214
2e wijziging op de primitieve begroting 2023 (besluit 1576600): Najaarsrapportage 2022	-3.157	-25	43	12	12
Correctie overhevelingsbedrag Najaarsrapportage 2022 (cf. memo auditcie)	3.190	70	-	-	-
3e wijziging: op de primitieve begroting: Mobiliteitsplan 2023 (besluit 1573753)	-535	-	-	-	-
4e wijziging: kosten Binnenstad en gebiedsontwikkeling Schapenmarkt (besluit 1576062)	-322	-4	-4	-4	-4
5e wijziging: Nekkerzoom (besluit 1577564)/6e wijziging Gebiedsvisie De Koog (besluit 1579178)	-	-	-	-	-
7e wijziging: Fietsoversteek Middenweg Noord (raadsvoorstel 1581073)	-	-7	-7	-7	-7
8e wijziging: Ophogen krediet Parkenplan Kooimanpark (besluit 1582722)	-	-	-	-	-
Gemeentefonds: Ontwikkeling decembercirculaire 2022 (raadsbrief 1580095)	-976	-1.085	-1.091	-1.101	-1.145
A. Vertrekpunt Voorjaarsnota 2023	1.380	2.366	3.116	-846	-890
B. Voorstellen op basis van eerdere besluitvorming college en raad	-1.920	-1.310	-1.209	-1.176	-1.176
C. Jaarrekening effecten 2022	1.339	651	561	561	561
D. Autonome ontwikkelingen	-2.196	-1.686	-1.590	-2.074	-1.712
E. Uitgangspunten en indexering	2.155	-739	-1.061	326	-
F. Groei van de stad	-300	60	34	9	-17
G. Invulling Investeringsagenda	-95	535	1.523	757	-
H. Dekkingsplan	-	1.750	1.910	3.036	3.240
Stand Voorjaarsnota 2023 (beschikbare ruimte)	364	1.628	3.283	592	7
	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel

B. Reeds genomen besluiten college en raad

B. Voorstellen op basis van eerdere besluitvorming college en raad (bedragen x € 1.000)	Krediet		2023	2024	2025	2026	2027	I/S
1 Subsidieregeling noodfonds energie en huur 2023	-	02. Samenleving	-500	-	-	-	-	I
2 Uitvoering moties monumentenbeleid Beemster	-	02. Samenleving	-20	-20				I
3 Uitvoering motie onderzoek verkeersveiligheid scholen	-	05. Bereikbaarheid	-75	-75	-	-	-	I
4 Uitvoering motie gemeenteraad kunstwerk Artikel 1-23 Grondwet	-	02. Samenleving	-25	-	-	-	-	I
5 Dekking Waterlandkwartier/gesloten systeem van betaald parkeren maken (collegebesluit 1582014)	-	05. Bereikbaarheid	-1.250	-1.215	-1.209	-1.176	-1.176	S
6 Donatie slachtoffers aardbeving Turkije-Syrië	-	02. Samenleving	-50	-	-	-	-	I
Totaal reeds besloten	-		-1.920	-1.310	-1.209	-1.176	-1.176	

1. Subsidieregeling noodfonds energie en huur 2023

Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energielasten, gestegen huurlasten door de hoge indexaties en in enkele gevallen ook gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. Op 8 november 2022 heeft het college voor twee sporen gekozen om maatschappelijke partners ondersteuning te bieden bij de prijsstijgingen, te weten: a) onderzoek herberekening generieke indexatiepercentage op reguliere subsidies (opgenomen bij de indexeringsvoorstellen) en b) het inrichten van een incidentele subsidieregeling om financiële knelpunten om te kunnen lossen die bij maatschappelijke partners overblijven na verhoging van de indexatie. Dit richt zich met name op energie- en huurstijgingen. De financiële weerbaarheid van de maatschappelijke partners zal hierbij worden betrokken. De raad is hierover per brief geïnformeerd (registratienummer 1577506). De subsidieregeling noodfonds energie en huur voor maatschappelijke partners is in concept gereed. Er wordt hiervoor eenmalig € 500.000 gevraagd.

2-4. Uitvoering moties

Voor de uitvoering van door de raad aangenomen moties vraagt het college om € 120.000 in 2023 en € 95.000 in 2024. (1) Moties monumentenbeleid. Er zijn 74 objecten (woningen en stolpen) die mogelijk monumentwaardig zijn. Voor het onderzoek naar de monumentwaardigheid en het uitvoeren van de aanwijzingsprocedure is eenmalig € 40.000 nodig. (2) Het college is bij het vaststellen van de begroting 2023 verzocht de vraagstukken rond verkeersveiligheid en bereikbaarheid van scholen en schoolvoorzieningen in Purmerend integraal in kaart te brengen en maatregelen aan de gemeenteraad voor te stellen om de verkeersveiligheid op de schoolroutes te waarborgen. Hiervoor wordt € 75.000 in 2023 en in 2024 gevraagd. Op basis van de onderzoeken zullen de gewenste maatregelen in beeld gebracht worden. De resultaten ervan zullen worden voorgelegd inclusief voorstellen voor te nemen veiligheidsmaatregelen. (3) De raad verzocht het college op 21 april 2022 via een wilde motie om een kunstwerk te plaatsen met betrekking tot artikel 1-23 Grondwet. Het college wil hier graag uitvoering aan geven. Voor de uitvoering is budget van € 25.000 nodig.

5. Dekking Waterlandkwartier/gesloten systeem betaald parkeren

Het Waterlandkwartier is de meest omvangrijke gebiedsontwikkeling in het Centrumgebied van Purmerend. In de afgelopen periode zijn voor het Waterlandkwartier en de mobiliteitsopgave van het centrumgebied als geheel diverse subsidies ontvangen. Ondanks dit heeft de opgave van het Waterlandkwartier een omvangrijk financieel tekort dat in ieder geval de huidige ruimte van de reserve gronden overstijgt. De ontwikkeling van het Waterlandkwartier levert een substantiële

bijdrage aan het oplossen van het woningtekort en draagt bij aan een leefbaar en duurzaam Purmerend. Daarnaast zijn de woningen ook nodig voor de ingerekende groei in de gemeentelijke begroting; ze zijn daarmee een belangrijke financiële drager voor de gemeente. Er is daarom gezocht naar een oplossing voor het huidige tekort. Het tekort van de grondexploitatie nu wordt vooral veroorzaakt door de onrendabele top van de te bouwen parkeergarages.

De oplossing kan worden gevonden in het egaliseren van alle kosten en opbrengsten van betaald parkeren via de reserve parkeren. Op dit moment vindt nog een ruime bijdrage aan de algemene middelen vanuit parkeren plaats (opbrengsten straatparkeren zijn hoger dan de kosten van straatparkeren). De onrendabele top van de parkeergarages (lees: aanloopverliezen) rust bij het kiezen van deze oplossing niet meer op de grondexploitatie, maar loopt net als bij de andere twee garages van de gemeente via de begroting. Het tekort op het Waterlandkwartier gaat dan met circa € 10 miljoen naar beneden en daardoor kan naar verwachting een grondexploitatie worden vastgesteld met een tekort dat gedekt kan worden uit de bestemmingsreserve gronden. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen kan parkeren als een gesloten systeem worden aangestuurd waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. Het uitnemen van de parkeeropbrengsten uit de algemene middelen zorgt voor een beroep op de begrotingsruimte van afgerond € 1,2 miljoen. In 2023 is de toevoeging aan de reserve lager dan het voordeel op betaald parkeren (€ 2,1 miljoen). Vanwege de beperkte begrotingsruimte kan nu niet meer worden gehonoreerd. Bij de Najaarsrapportage kan dit worden herzien.

6. Donatie slachtoffers aardbeving Turkije-Syrië

Turkije en Syrië zijn in februari dit jaar zwaar getroffen door meerdere zware aardbevingen. De schaal van verwoesting die ze hebben achtergelaten is enorm. Besloten is om € 100.000 beschikbaar te stellen aan de slachtoffers in dit gebied en dit te doen via initiatieven die vanuit onze inwoners zijn ontstaan. De bijdrage is besproken in het vragenuur van de raad van februari. Er is geïnventariseerd aan welke acties we vanuit de genoemde gedachte kunnen bijdragen. Hierop is door het college het volgende besloten ten aanzien van de verdeling van het donatiegeld:

- € 45.000 aan Multicultureel Centrum te besteden aan onderdak (tenten en containers) voor de slachtoffers in Turkije op basis van begroting en verantwoording;
- € 45.000 aan de VNG voor wederopbouw in Turkije en Syrië;
- € 10.000 als reservering voor onverwachte initiatieven mogelijk vanuit Syrië.

Het college stelt voor de post onvoorzien van € 50.000 hiervoor in te zetten en de overige € 50.000 te dekken uit de begrotingsruimte.

C. Jaarrekeningeffecten

Onderstaande ontwikkelingen zijn naar voren gekomen bij het opstellen van de jaarstukken 2022.

C. Jaarrekening effecten 2022 (bedragen x € 1.000)	Krediet		2023	2024	2025	2026	2027	I/S
1 Bijramen budget leerlingenvervoer en inspecties kinderopvang	-	o2. Samenleving	-55	-55	-145	-145	-145	S
2 Vrijval kapitaallasten	-	Diverse programma's	788	-	-	-	-	I
3 Onderuitputting	--	Diverse programma's	606	706	706	706	706	S
4 Budgetoverheveling 2022-2023			-1.487	-	-	-	-	I
Dekking budgetoverheveling uit algemene reserve/rekeningresultaat	-		1.487	-	-	-	-	I
Totaal jaarrekening effecten	-		1.339	651	561	561	561	

1. Bijramen budget leerlingenvervoer en inspecties kinderopvang

Vanuit de jaarrekening zijn er twee voorstellen voor bijraming van budget vanwege tekorten.

(1) De regeling leerlingenvervoer is een "open einde" regeling wat betekent dat de gemeente vervoer moet bekostigen voor alle leerlingen die recht hebben op vervoer. Het huidige budget in de meerjarenbegroting is te laag en aflopend. Het contract met de vervoerder loopt tot 1 augustus 2024 maar de verwachting is niet dat een nieuwe aanbesteding tot lagere uitgaven leidt. Gevraagd wordt om € 45.000 in 2023 en 2024 en € 135.000 vanaf 2025. (2) Het budget ten behoeve van het uitvoeren van inspecties zoals beschreven in de Wet kinderopvang is te laag. Gevraagd wordt om € 10.000 structureel.

2. Vrijval kapitaallasten

Op basis van de jaarrekening kunnen de kapitaallasten 2023 worden bepaald. Deze zijn lager dan begroot door lagere gerealiseerde investeringen dan begroot voor 2022.

3. Onderuitputting

In de jaarrekening zien we vooral inkomstenmeevallers (algemene uitkering, grondverkopen, leges burgerzaken etc). Gelet op de financiële krapte in de begroting is de jaarrekening doorgelopen op budgetten waar ruimte was ten opzichte van voorgaande jaren. Op een aantal onderdelen is minder afgeraamd dan de ruimte in de jaarrekening omdat er beleidsintensivering volgen (zoals bij armoedebeleid). Dat heeft geleid tot een lijst met de volgende onderwerpen (bedragen x € 1.000):

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Bedrag
a) Eigen bijdrage peuterspeelzalen minima	31
b) Mantelzorgcompliment	25
c) Minimaregelingen en bijzondere bijstand	250
d) Werkom	100
e) WMO begeleiding en verblijf	50
f) Graffitibestrijding	25
g) Doorbelasting naar investeringen (overhead)	175
h) Eigen risico WGA en ziektewet	50
i) Juridische procedures	-50
j) Wachtgeld en pensioenen	50
k) Precariobelasting	40
l) Toeristenbelasting	-40
Totaal onderuitputting 2024	706

4. Budgetoverheveling 2022-2023

Voor een aantal onderwerpen in de jaarrekening is het nodig dat het budget van 2022 naar 2023 gaat voor de afronding van werkzaamheden. Dit wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd bij de jaarrekening. De begrotingstechnische verwerking was vorig jaar pas in de Najaarsrapportage. De wens is dat dit nu wordt meegenomen. Het betreft de volgende onderwerpen (bedragen x € 1.000):

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Bedrag
a) Voorbereiding inwerkingtreding Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	-106
b) Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijke veld	-146
c) Vroegsignalering en gerichte hulp via bijzondere bijstand	-170
d) Ophogen wijkbudgetten (eenmalig)	-64
e) Verdiepend onderzoek op scenario 1 voor een extra Zwembad	-65
f) Gezond in de stad	-50
g) Energietoelagen	-305
h) Aanpassing Havenkantoor	-50
i) Plan van aanpak (PVA) IKC tweede school MB	-132
j) Uitbreiden scootmobiel stallingen(bijdrage gemeente)	-50
k) Klimaatakkoord	-350
Totaal met dekking uit algemene reserve/rekeningresultaat	1.487

D. Autonome ontwikkelingen

Hieronder treft u de weergave van een aantal ontwikkelingen dat voldoet aan het criterium onvermijdelijk en derhalve in de begroting 2023 dient te worden verwerkt. De ontwikkelingen kennen veelal een structureel karakter en betreffen bijramingen van bestaande begrotingsposten.

D. Autonome ontwikkelingen (bedragen x € 1.000)	Krediet		2023	2024	2025	2026	2027	I/S
1 Formatie en bijramen opbrengsten leges paspoorten en rijbewijzen	-	01. Publiekdiensten	38	131	0	99	93	S
2 Subsidie Spurd 2023	-	02. Samenleving	-447	-	-	-	-	I
3 Actualisatie Integraal HuisvestingsPlan (IHP) exploitatiekosten	-	02. Samenleving	-148	-591	201	-426	-594	S
4 Arbo investeringen Leeghwaterbad	73	02. Samenleving	-	-8	-8	-8	-8	S
5 Tijdelijke uitbreiding Ondernemersloket	-	02. Samenleving	-41	-85	-44	-	-	I
6 Transitie lokale jeugdzorg	-	02. Samenleving	-	-	-591	-608	-	I
7 Subsidie verplichtingen Unesco werelderfgoed	-	02. Samenleving	-40	-40	-	-	-	I
8 Budget Wet goed verhuurderschap	-	03. Wonen	-45	-48	-51	-50	-50	S
9 Uitvoeringskrediet Grevelingenmeer/ Meerland en Middenweg Zuid	592	05. Bereikbaarheid	-	-30	-29	-29	-29	S
10 Aanvullend krediet reconstructie Zuiderweg	64	05. Bereikbaarheid	-	-3	-3	-3	-3	S
11 Gronddepot: terreinonderhoud en LZP registratie	-	06. Beheer openbare ruimte	-142	-10	-10	-10	-10	S
12 Gevel Kaasmarkt 20: voorbereiding renovatie	-	07. Ruimtelijke ordening	-60	-	-	-	-	I
13 Aanpassing MJOP (planmatig en dagelijks onderhoud)	-	07. Ruimtelijke ordening	-1.042	-652	-696	-675	-732	S
Omzetten reserve onderhoud vastgoed naar voorziening (dotatie)	-	07. Ruimtelijke ordening	-5.558	-	-	-	-	I
Dekking uit reserve onderhoud vastgoed (onttrekking)	-	Resultaatbestemming	5.558	-	-	-	-	I
14 Verduurzaming vastgoed cf wettelijke eisen	5.485	07. Ruimtelijke ordening	-152	-207	-570	-569	-578	S
Af: lagere energierekening investering zonnepanelen	-	07. Ruimtelijke ordening	-	-	297	294	291	S
15 Vervanging camera's openbare ruimte	-	08. Veiligheid	-26	-	-	-	-	I
16 Verhuur 4e etage stadhuis	-	Overhead	23	24	24	24	25	S
17 Uitbreiding formatie informatiebeveiliging	-	Overhead	-52	-107	-110	-113	-116	S
18 Plan van aanpak algoritmeregister	-	Overhead	-60	-60	-	-	-	I
Totaal autonome ontwikkelingen	6.214		-2.196	-1.686	-1.590	-2.074	-1.712	

1. Formatie en bijramen opbrengsten leges paspoorten en rijbewijzen

In 2014 is de 'reisdocumentendip' begonnen. Vanaf dat moment waren de documenten voor mensen vanaf 18 jaar 10 jaar geldig in plaats van 5 jaar. Hierop was de formatie tot en met 2023 aangepast (gekrompen). Per 2024 is de dip voorbij en de prognoses laten een groei zien van het aantal aan te vragen documenten. Deze groei is een combinatie van het einde van de dip, de groei van het aantal inwoners en de ontwikkeling in leeftijd. De groei in aantallen betekent een groei in het werk, daarmee is meer bezetting nodig. Deze wordt gedekt door legesopbrengsten.

2. Subsidie Spurd 2023

Door hogere personele lasten en energielasten komt de subsidie van Spurd hoger uit. Met Spurd zijn afspraken gemaakt over eigen inspanning om dit tekort te beperken. De personele lasten worden structureel gecompenseerd door de indexering van subsidies, maar voor de energielasten is dit niet het geval. Er is de verwachting dat een deel van het tekort gecompenseerd gaat worden door het Rijk. In de Najaarsnota van het Rijk is aangekondigd dat er op landelijk niveau € 207 miljoen beschikbaar komt om de zwembaden tegemoet te komen in de hoge energieprijzen. Dit is nog niet meegenomen.

3. Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) exploitatiekosten

In de afgelopen maanden is het IHP geactualiseerd. Dat houdt in dat:

- De kredieten zijn geherfaseerd inclusief afwaardering restantboekwaardes en sloopkosten;
- Kredieten voor bewegingsonderwijs en voor grondkosten zijn in beeld gebracht;

- Kredieten zijn geïndexeerd naar prijspeil 2024;
- Kredieten zijn aangepast naar de laatste leerlingenprognoses;
- Bij verbouwingen zijn de afschrijvingstermijnen op 20 jaar gesteld ipv 40 jaar;
- Voor IKC Middenbeemster zijn ook de maatschappelijke ruimtes en kinderopvang opgenomen;
- Voor de bijkomende kosten van verhuizingen, onderwijsleerpakket, aanpassing verkeerssituaties is een structurele bijraming van € 100.000 opgenomen (dit is vergelijkbaar aan de overschrijding in de jaarrekening 2022).

In de raadsbrief van 15 november 2022 (1577715) over de stand van zaken van het IHP is aan de raad een nieuwe fasering van het IHP genoemd. De financiën van het IHP zijn hierop geactualiseerd, waarin een aantal scholen naar achteren is gefaseerd en de kredieten van de scholen die de komende vier jaar aan de orde zijn geactualiseerd op fasering, prijsindex en leerlingenprognoses. De scholen in de eerste fase van het IHP hebben nu een actueel financieel kader aansluitend bij de leerlingenprognoses. Met name bij de school Het Plankier/A. Roozendaalschool aan de Mercuriusweg betekent dit een grote bijraming van het krediet (+€ 4,6 miljoen). De mutaties bij de overige scholen betreft € 2,5 miljoen extra krediet en zijn onder meer voor plankosten, indexering en onvoorzien. Een en ander is naar de huidige stand van zaken. Het is een dynamisch dossier, niet in de laatste plaats door de leerlingenprognoses. Zo is de 2e locatie Middenbeemster van een prognose van 600 leerlingen bij het IHP2021 gedaald naar 431 leerlingen bij de nieuwste prognoses. Op basis van de leerlingenprognoses is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de behoefte. De exploitatiekosten worden op deze plek bijgeraamd. De investeringen gaan via de Investeringsagenda.

4. Arbo investeringen Leeghwaterbad (krediet € 73.030)

Voor het aanpassen van de kantoren in het zwembad aan de eisen van de ARBO wordt om een krediet van € 73.030 gevraagd. De kapitaallasten zijn circa € 8.000.

5. Tijdelijke uitbreiding Ondernemersloket

In het voorjaar van 2021 is het Ondernemersloket gestart met 2 adviseurs (beiden zelf voormalig ondernemer). Inmiddels is het 2023 en blijkt uit de praktijk dat de ondernemers hen goed weten te vinden. Ook is er een brede samenwerkingsrelatie ontstaan met externe (maatschappelijke) partners. De laagdrempeligheid, het goed bereikbaar zijn en het begrijpen van de ondernemers, maakt dat het steeds drukker wordt voor beide collega's. Er wordt verwacht dat de komende tijd nog meer ondernemers zich aan gaan melden. Dit omdat de druk oploopt vanuit de Rijksbelastingdienst om gekregen corona voorschotten en leningen nu terug te betalen. En schuldhulpverlening aan ondernemers blijkt ingewikkelde materie te zijn. Hierdoor zijn de gesprekken intensief. Ook zijn de meeste ondernemers wat langer in beeld door de multiproblematiek waarin zij zich soms bevinden. Er wordt voor 2 jaar versterking gevraagd.

6. Transitie lokale jeugdzorg

In de Begroting 2022 is € 615.000 beschikbaar gesteld voor extra investering lokale jeugdzorg tot en met 2024 met als doelen om een minder beroep te doen op zware specialistische jeugdhulp, meer inzet van preventie en het voorveld, meer inzicht op de (verblijf)kosten, strakke en heldere afspraken met de aanbieders, meer regie bij lokale teams. Op die middelen zat een taakstelling voor hetzelfde bedrag. In het licht van de afgelopen jaren is de stijging van de kosten voor de jeugdzorg minder sterk, maar er is nog geen sprake van daling van de kosten. Het risico

is aanzienlijk dat de beoogde kostendaling niet wordt behaald eind 2024. Daarnaast zijn er onzekerheden met betrekking tot de financiële impact van de hervormingsagenda. Onderdeel van de hervormingsagenda is bijvoorbeeld de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp naar kleinschalige voorzieningen. Het voorstel is om de extra investering in lokale jeugdzorg in ieder geval nog 2 jaar door te zetten en de structurele gevolgen te betrekken bij de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd van het Rijk zodra dit inzichtelijk is.

7. Subsidie verplichtingen Unesco werelderfgoed

Sinds 1999 staat Droogmakerij de Beemster op de UNESCO werelderfgoedlijst. Siteholder gemeente Purmerend heeft de verplichting om kennis over het werelderfgoed te delen en over te dragen aan toekomstige generaties. Eén van de middelen om aan deze verplichting te voldoen, is de realisatie van een volwaardig bezoekerscentrum. Die is er op dit moment in Beemster niet. De ambitie om een volwaardig bezoekerscentrum in Middenbeemster te realiseren, staat ook opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen op koers'. De haalbaarheid ervan is onderzocht door Bureau BUITEN. Het college is hierover in januari 2022 geïnformeerd (registratienummer 1579388). Ook de raad is over de ontwikkeling en vervolgstappen geïnformeerd (registratienummer 1579415). De gemeente werkt voor de realisatie van een volwaardig bezoekerscentrum samen met Stichting Promotie Beemster Werelderfgoed en Historisch Genootschap Beemster. Momenteel ontvangt de stichting een subsidie van € 19.000 die grotendeels dient als dekking van de vaste lasten. Dat is een onvoldoende basis voor het voldoen aan de UNESCO verplichtingen. Voor de noodzakelijke professionalisering en de start van een sponsorwervingsactie voor de realisatie van het bezoekerscentrum is in beeld gebracht wat er minimaal nodig is voor de invulling van de UNESCO verplichtingen. Na 2 jaar wordt het effect van deze aanvullende subsidie op de professionalisering en het resultaat van de sponsorwerving geëvalueerd.

8. Budget Wet Goed Verhuurderschap

Het Rijk geeft gemeenten meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel zal naar verwachting in juli 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Het Rijk heeft in de decembercirculaire 2022 middelen ter beschikking gesteld om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.

9. Verkeersmaatregelen Grevelingenmeer/ Meerland en Middenweg Zuid (krediet € 591.500)

Geplande grootschalige reconstructies bieden koppelkansen om de wegen te actualiseren naar de laatste verkeerinzichten conform de landelijk richtlijnen. Bovendien biedt de beheer en onderhoudsopgave kansen om direct de verkeersveiligheid te verbeteren. Deze koppelkansen staan benoemd in de investeringsagenda. Voor de volgende projecten is een uitvoeringskrediet nodig om deze kansen te benutten.

Grevelingenmeer/Meerland. Het Grevelingenmeer is gepland voor een grootschalige reconstructie. Deze reconstructie biedt een kans om 5 oversteekplaatsen te realiseren waarbij gekozen is voor locaties nabij 2 scholen (2x) en winkelcentrum (3x). De kosten voor de 5 maatregelen zijn geraamd op € 534.000.

Middenweg-zuid. De Middenweg-Zuid in Middenbeemster staat in de planning voor groot

onderhoud. Dit biedt een kans om de weg te actualiseren naar de laatste richtlijnen van Duurzaam Veilig. Concreet gaat het om de aanleg van een voetgangersoversteekplaats (zebrapad) en een fietsoversteek. De twee maatregelen zijn globaal geraamd op een totaal van € 57.500.

Voor beide verkeersmaatregelen wordt verwacht dat er een financiële bijdrage (subsidie) mogelijk is vanuit de Vervoerregio. Deze zijn nog niet ingerekend.

10. Aanvullend krediet reconstructie Zuiderweg (krediet € 64.092)

Bij de reconstructie van de Zuiderweg is gebleken dat de ondergrond slechter is dan voorzien en dat er lokaal "slakken/verontreiniging" in de fundering zit die moet worden verwijderd. Slakken is een vervuild restproduct uit de industrie dat vroeger onder wegen werd aangebracht.

Daarom is een aanvullend krediet van € 64.092 benodigd. De kapitaallasten zijn circa € 3.000.

11. Gronddepot: terreinonderhoud en LZP registratie

In de meerjarenbegroting is geen budget opgenomen voor onderhoud van het terrein van het gronddepot. Een aantal vakken op het depot staat na langdurige regenval blank waardoor deze niet gebruikt kunnen worden. Ook is aanpassing van keerwanden nodig zodat grond er niet op blijft liggen maar er automatisch vanaf glijdt. Ook dient de sproei installatie aangepast te worden om bij droog weer verstuiven te voorkomen. Tenslotte zijn rijplaten nodig om bij het zeven de goten en putten af te dichten en containers om het zeefvuil in kwijt te kunnen. Naast het onderhoud is budget nodig om certificaten te krijgen om op het gronddepot grondsoorten te mengen om tot een beter eindproduct te komen en is budget nodig om LZP (Logistiek Zonder Papieren) in te voeren voor minder papier en een betere grondstromenregistratie.

12. Gevel Kaasmarkt 20: voorbereiding renovatie

De voor- en zijgevels van het pand van het Purmerends Museum vertonen op meerdere plaatsen scheuren. Ook is er sprake van vochtdoorslag. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat er mogelijk funderingsproblemen zijn. Aangezien het een monumentaal pand betreft, is een restauratieplan noodzakelijk. Gezien de omvang en aard van problematiek vraagt het in de voorbereiding vakkundig onderzoek om tot een gedegen renovatie aanpak te komen.

13. Aanpassing MJOP (planmatig en dagelijks onderhoud)

In de afgelopen periode is het meerjarenonderhoudsplan voor de gemeentelijke gebouwen uit 2021 geactualiseerd, geïndexeerd en gecontroleerd op volledigheid. Vanwege de toename van de panden en de hogere kosten is sprake van aanzienlijk budgettair beslag. Omdat het meerjarenonderhoudsplan financieel weer goed kan worden onderbouwd, wordt de reserve in deze Voorjaarsnota weer omgezet in een voorziening. Het saldo wordt aan de reserve onttrokken en gestort in de voorziening.

14. Verduurzaming vastgoed conform wettelijke eisen (krediet € 5.484.902)

Er is een nota Duurzaam vastgoedbeheer opgesteld met een drie fasen aanpak:

- Fase 1: Het verduurzamen naar een A-label. Om het landelijke energie-akkoord te volgen, dient deze optie gerealiseerd te worden voor 2030. De eerste stap in het verduurzamen van de vastgoedportfolio van de gemeente is het verhogen van de energie-efficiëntie van panden die nu nog geen A-label hebben.

- Fase 2: Voortdurend verduurzamen (DMJOP). Voor panden die al een A-label hebben, is het belangrijk om de verduurzaming voort te zetten door op natuurlijke momenten, zoals renovaties, keuzes te maken voor duurzame alternatieven.
- Fase 3: Energieneutraal. Uiteindelijk is het doel om het vastgoed van de gemeente energieneutraal te maken voor 2050.

Voor fase 1 is in deze Voorjaarsnota een investeringsprogramma opgenomen met een terugverdiendoelstelling voor met name de toepassing van zonnepanelen.

15. Vervanging camera's openbare ruimte

Het voorstel is in 2023 zes camera's te vervangen die al afgeschreven zijn. Onze voorkeur gaat ernaar uit de camera's te vervangen voordat ze defect zijn. Dit gaat om een bedrag van € 26.000. De investering is onder de afschrijvingsgrens die sinds 2022 geldt.

16. Verhuur 4^e etage stadhuis

Er was reeds lang een streven de 4^e etage van het gemeentehuis te verhuren. Dat is nu gelukt. Anticiperend op de nieuwbouw en vanwege de behoefte aan ruimte voor onderwijs aan Oekraïense vluchtelingen heeft het bestuursbureau van de Purmerendse Scholen Gemeenschap (PSG) intrek genomen op de 4^e etage van het stadhuis. Zij betalen hiervoor een huur aan de gemeente. Er zijn ook extra kosten en ook die worden bijgeraamd. Na vertrek van de PSG zal een andere huurder worden gezocht.

17. Uitbreiding formatie informatiebeveiliging

Naast de toenemende aantallen digitale dreigingen, neemt ook de ontwikkeling op wetgeving op het gebied van informatieveiligheid toe: Het dreigingsbeeld Nederlandse Gemeenten toont ons dat o.a. de dreiging voor ransomware toeneemt. Met de EU-richtlijn NIS2 wil Europa de digitale weerbaarheid in de hele unie verbeteren. Met deze nieuwe richtlijn, die is aangenomen in 2022, worden de regels voor digitale overheidsdiensten aangescherpt. Er komen verplichtingen om meer maatregelen te nemen om cyberbeveiligingsrisico's te beheersen, ondersteund door strengere beveiligings- en rapportagevereisten. De geplande invoering van deze NIS2 maatregel betekent voor ons dat onderzocht moet worden welke technische en organisatorische maatregelen moeten worden genomen, welke procedures moeten worden vastgesteld om incidenten te melden en er moet een plan liggen om de naleving te borgen. Gevraagd om een extra FTE Information Security Officer (ISO).

18. Plan van aanpak algoritmeregister

Vanaf 1 januari 2024 moet elke gemeente een algoritmeregister bij gaan houden. Dit wordt wettelijk verplicht (zit nu in besluitvormingsfase). We kunnen nog niet overzien wat dit van ons als organisatie gaat vragen. Daarom vragen we nu budget aan zodat we een expert kunnen inhuren om een plan van aanpak te maken voor de komende jaren en te starten met het maken van het register.

E. Uitgangspunten en indexering

E. Uitgangspunten en indexering (bedragen x 1.000)		Krediet	2023	2024	2025	2026	2027	I/S	
1	Indexering van reguliere subsidies	-	02. Samenleving	-943	-1.034	-1.119	-1.283	-1.315	S
2	Indexatie contracten Wmo en Jeugdzorg	-	02. Samenleving	-1.327	-2.509	-3.725	-5.177	-5.306	S
3	Indexatie en knelpunten bedrijfsvoering GGD	-	02. Samenleving	-213	-397	-370	-200	-200	S
4	Indexatie krediet nieuwe gevel Multifunctioneel Centrum de Boomgaard te Zuidoostbeemster	552	02. Samenleving	-	-33	-33	-33	-32	S
5	Indexatie kredieten tractiemiddelen	252	06. Beheer openbare ruimte	-	-36	-36	-36	-35	S
6	Indexatie materiele uitgaven wegen, OV, VRI, bruggen en overig openbare ruimte	11.071	06. Beheer openbare ruimte	-305	-343	-596	-599	-1.060	S
7	Indexatie budgetten warmte & electra vastgoed	-	07. Ruimtelijke ordening	-182	-185	-196	-206	-217	S
8	Indexatie deelnemersbijdrage Omgevingsdienst IJmond	-	08. Veiligheid	-93	-113	-115	-112	-136	S
9	Indexatie deelnemersbijdrage en stelpost brandweer op orde Veiligheidsregio	-	08. Veiligheid	-	-672	-672	-672	-672	S
10	Indexatie deelnemersbijdrage Recreatieschap Twiske Waterland	-	09. Economie	-	-5	-5	-5	-5	S
11	Indexatie bijdragen A&O fonds en VNG	-	10. Bestuur en Concern	-155	-180	-205	-230	-260	S
12	Indexatie facilitaire budgetten	-	Overzicht Overhead	-154	-154	-154	-154	-154	S
13	Effecten nieuwe CAO gemeente	-	Overzicht Alg., dek. mid.	-925	-953	-981	-1.011	-1.041	S
14	Effecten stijging rente	-	Overzicht Alg., dek. mid.	1.098	-792	-2.021	-2.899	-3.052	S
15	Dekking uit stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO)	-	Overzicht Alg., dek. mid.	5.355	6.667	9.166	12.942	13.486	S
Totaal uitgangspunten en indexering		11.874	Subtotaal E	2.155	-739	-1.061	326	-	

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de Rijksuitgaven. Via de normeringssystematiek van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de Rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Hierop wordt het gemeentefonds aangepast (ook wel het accres genoemd). Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel. Het Rijk en de VNG zijn overeengekomen dat het volume accres voor de jaren 2022 tot en met 2025 wordt bevroren op de stand van de meicirculaire 2022. In de mei- en de septembercirculaire 2022 zijn de voordelige accessen voor de jaren 2023-2026 toegevoegd aan de stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO) in onze begroting. In deze Voorjaarsnota worden de claims ten laste van deze reservering aan de raad ten besluitvorming voorgelegd.

1. Indexatie van reguliere subsidies

Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energielasten, gestegen huurlasten door de hoge indexaties en ook met gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. Het indexatiepercentage in de begroting 2023 voor gesubsidieerde instellingen is op grond van de Kadernota 2023 2,5% wat in het licht van de huidige ontwikkelingen te laag is. In november heeft het college de raad hierover een brief gestuurd (registratienummer 1577506). Voorgesteld wordt over te gaan tot herberekening van het generieke indexatie percentage op reguliere subsidies op basis van de eerder gebruikte systematiek. Dit betekent dat er aanvullend 4% subsidieruimte in de begroting wordt opgenomen. Hierdoor ontstaat meer financiële ruimte in de begroting voor de subsidie partijen die dat nodig hebben.

2. Indexatie contracten Wmo en Jeugdzorg

De gecontracteerde zorg Jeugd en Wmo is gekoppeld aan de OVA index. OVA staat voor de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling. Deze index is in 2022 voor 3,87% opgenomen in de begroting, maar komt op 5,29% uit. Dit verschil van 1,42% komt structureel extra ten laste van 2023 en verder. Na deze extra 1,42% worden de begrote bedragen vervolgens structureel geïndexeerd met 4%.

3. Indexatie en knelpunten bedrijfsvoering GGD

De GGD organisatie is kwetsbaar op het gebied van bedrijfsvoering. Vanaf 2023 is een incidentele impuls nodig voor achterstallig onderhoud op het gebied van bedrijfsvoering. De hoogte van deze impuls wordt geraamd op € 3,1 miljoen in totaal voor de GGD, verspreid over een periode van 3 jaar (2023 tot en met 2025). Het voorstel is hier in de begroting al rekening mee te houden. Een deel van die uitgaven is structureel en te zien als extra indexering. Er is nog een andere grote ontwikkeling. Het huidige eigen pand aan het Vurehout te Zaandam heeft achterstallig onderhoud en moet ingrijpend verbouwd worden om te voldoen aan de eisen van deze tijd. Het Dagelijks Bestuur heeft in de afgelopen jaren een aantal scenario's voor huisvesting van de GGD laten uitwerken en beoordeeld. Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk is de kantoorfuncties en het team Veilig Thuis te laten inhuizen in het pand van de Veiligheidsregio aan het Prins Bernhardplein. Er is een voorlopige eerste grove raming afgegeven wat een dergelijke verbouwing gaat kosten. Voor de bijdrage van Purmerend wordt gevraagd akkoord te gaan met de structurele ophoging van het GGD budget voor de toekomstige huisvesting GGD van € 150.000 (afgerond bedrag) met ingang van 2025. Dit bedrag zal op stelpost worden gezet.

4. Indexatie krediet nieuwe gevel Multifunctioneel Centrum de Boomgaard te Zuidoostbeemster (krediet € 552.000)

De gemeente Purmerend is mede-eigenaar van Multifunctioneel Centrum De Boomgaard in Zuidoostbeemster. Nog in de tijd van de gemeente Beemster is geconstateerd dat de gevel van de school gebrekkig was en om die reden is hij ontmanteld en is het proces gestart om tot een nieuwe gevel te komen. Het ontwerpproces voor de nieuwe gevel heeft vanwege welstand en de benodigde overeenstemming in VVE verband voor ruim 2 jaar vertraging gezorgd. Een deel van de gevel is al vervangen. Door de vertraging is het verkregen krediet inmiddels niet meer voldoende en is er een aanvulling met € 552.000 vereist. De kapitaallasten zijn hiervoor structureel ingerekend.

5. Indexatie kredieten tractiemiddelen (krediet € 252.626)

De tractiemiddelen die in vervanging staan voor 2023 zijn niet meer te verkrijgen voor de huidige kredietwaarden. Voorgesteld wordt de kredieten van de voertuigen met een afschrijvingstermijn van 8 jaar in totaal te verhogen met € 252.626. Ook wordt een vervanging van een bestelbus met open laadbak 2024 naar 2023 gehaald en gesplitst in 2 kredieten. De hogere kapitaallasten van structureel € 35.000 zijn nu meegenomen.

6. Indexatie materiele uitgaven wegen, OV, VRI's, bruggen en overig openbare ruimte (krediet € 11.070.555)

Er wordt gevraagd om het beschikbaar stellen van aanvullende exploitatie- en investeringsbudgetten open- en gesloten verharding wegen, openbare verlichting (OV), verkeersregelinstallaties (VRI's), bruggen en overige budgetten openbare ruimte in verband met prijsindexering materiaal conform CBS Statline. Vanwege de beperkte ruimte op de stelpost LPO

wordt dit maar voor 50% meegenomen. Dit draagt een risico met zich mee dat er onvoldoende budget is voor de afgesproken ambities.

7. Indexatie budgetten warmte & electra vastgoed Stadsverwarming (SVP) en HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC)

De warmte- en elektrabudgetten in de begroting zijn geactualiseerd voor de tariefstijgingen van SVP en het HVC-energiecontract.

8. Indexatie deelnemersbijdrage Omgevingsdienst IJmond

Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) heeft haar Kadernota 2024 opgesteld. Met de kadernota geeft het dagelijks bestuur van ODIJ een indicatie over ontwikkelingen, de beleidsvoornemens en prijscompensatie. Het gaat om ontwikkelingen ten aanzien van dienstverleningsovereenkomsten, Omgevingswet, indexatie en cao-akkoord. Dit leidt tot een hogere deelnemersbijdrage.

9. Indexatie deelnemersbijdrage en stelpost brandweer op orde Veiligheidsregio

Op 3 maart jongstleden hebben de colleges van B&W en de gemeenteraden Zaanstreek-Waterland een brief van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland ontvangen over de brede toekomstige beschouwing brandweezorg VrZw. De brandweezorg is niet meer toekomstbestendig; dit vraagt om verandering. Daarom heeft het Algemeen Bestuur (AB) besloten de brandweezorg, opbouwend in de periode tot aan 31 december 2026, te versterken. De focus ligt daarbij op de basisbrandweezorg in Zaanstad-Zuid en redvoertuigen en duikteams in de gehele regio, door:

- de post Prins Bernhardplein in Zaandam, gemeente Zaanstad, in te richten als 24/7 bezette kazerne met minimaal 8 beroepsbrandweermensen voor tankautospuiter, redvoertuig en waterongevallenvoertuig;
- de post Purmerend, gemeente Purmerend, in te richten als 24/7 bezette kazerne met minimaal 8 beroepsbrandweermensen voor tankautospuiter, redvoertuig en waterongevallenvoertuig;
- de post Wormerveer, gemeente Zaanstad, naast de al aanwezige beroepsdagdienstbezetting, in te richten als 24/7 bezette kazerne met minimaal 2 beroepsbrandweermensen voor het redvoertuig en
- de posten Botenmakersstraat en Prins Bernhardplein (vrijwillig) samen te voegen op de locatie Prins Bernhardplein.

Nadere informatie volgt, maar het college stelt voor vooralsnog rekening te houden met het bedrag van € 672.263 dat voor 2024 en volgende jaren wordt gevraagd.

10. Indexatie deelnemersbijdrage Recreatieschap Twiske Waterland

Recreatieschap Twiske Waterland heeft haar Kadernota 2024 opgesteld. Met de kadernota geeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Twiske Waterland een beeld van de ontwikkelingen, de beleidsvoornemens en loon- en prijscompensatie. Dit leidt tot een hogere deelnemersbijdrage.

11. Indexatie bijdragen A&O fonds en contributie VNG

Door groei van inwoners en door indexatie stijgt de bijdragen aan het A&O Fonds, de jaarlijkse contributie aan de VNG en de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) aan de VNG. Op dit moment zijn voor 2023 twee van de drie bijdragen bekend: A&O Fonds (€ 38.066) en de VNG-contributie (€ 139.331). Deze bijdragen zijn, ten opzichte van 2022, 5,75% hoger. Indien deze verhoging ook wordt toegepast op de GGU komt de totale bijdrage voor deze drie onderdelen op

afgerond € 482.000. Op dit moment is er in de begroting rekening gehouden met een bedrag van afgerond € 327.000. Gevraagd wordt om dit verschil bij te ramen.

12. Indexatie facilitaire budgetten

Het nieuwe contract met Werkom voor de onderdelen Post en Repro leidt tot hogere tarieven. Dit geldt ook voor de leasetarieven van de auto's van team Facilitair. Gevraagd wordt om bijraming van de budgetten.

13. Effecten nieuwe CAO gemeente

Werkgevers en vakbonden hebben dinsdag 21 februari een principeakkoord over de nieuwe cao's voor de gemeentelijke sector bereikt. Het akkoord geldt voor 12 maanden. Het effect van de CAO is uitgerekend ten opzichte van wat reeds in de begroting was opgenomen. Gevraagd wordt om bijraming van de personele budgetten.

14. Effecten stijging rente

Op basis van de voorgenomen investeringen is een berekening gemaakt van de verwachte financieringsbehoefte waarbij rekening gehouden is met een optimale benutting van de kasgeldlimiet. Bij de berekening van de rentelasten is rekening gehouden met de laatste BNG-rentetarieven. Dit leidt naar de huidige inzichten tot een aanzienlijke stijging van de rentelasten in de begroting.

15. Dekking uit stelpost loon- en prijsontwikkeling (LPO)

Voorgaande 14 onderdelen kunnen worden gedekt uit de stelpost LPO. Daarna resteert nog een beperkt bedrag op de stelpost. Te weinig voor de nog komende ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld bijraming van kredieten. Mogelijk dat de meicirculaire 2023 op dit onderdeel nog enige aanvullende ruimte biedt, maar dat is thans nog niet aan te geven.

F. Groei van de stad

F. Groei van de stad (bedragen x € 1.000)	Krediet		2023	2024	2025	2026	2027	I/S
1 Accountmanager wijken	-	02. Samenleving	-	-94	-97	-100	-103	S
2 Capaciteit Mobiliteitsplan	-	05. Bereikbaarheid	-	-117	-121	-124	-127	S
3 Groen en handhaving	-	06. Openbare ruimte	-35	-71	-73	-75	-76	S
4 Vastgoed	-	07. Ruimtelijke ordening	-82	-169	-174	-179	-184	S
5 Bezwaar en beroep	-	10. Bestuur en concern	-	-61	-63	-65	-67	S
6 ICT	-	Overzicht Overhead	-	-128	-131	-135	-139	S
7 KCC	-	Overzicht Overhead	-33	-54	-56	-57	-59	S
8 Werving en Selectie	-	Overzicht Overhead	-25	-51	-52	-54	-56	S
9 Teammanager Projectmanagementbureau	-	Overzicht Overhead	-125	-129	-133	-137	-141	S
Dekking groei van de stad (stelpost in de begroting)		Overzicht Alg.dek.mid.	-	934	934	934	934	S
Totaal Groei van de stad	-		-300	60	34	9	-17	

In de programmabegroting 2023 is een stelpost Organisatie groei van de stad opgenomen. Purmerend groeit en daarmee ook de opgave van de organisatie. Voor 2024 is in beeld gebracht waar de groeiknelpunten in de organisatie zitten: meer werkdruk door meer groei inwoners (KCC,

bezwaar en beroep, wijken), groei panden (vastgoed), groei en intensivering areaal (groen en handhaving, mobiliteit), groei organisatie (extra teammanager, ICT) en vraag naar nieuwe collega's (werving en selectie). We hebben daarvan maar een deel kunnen honoreren. In de organisatie worden meer knelpunten ervaren dan er ruimte is. Een aantal van die knelpunten geldt ook al voor 2023.

G. Invulling investeringsagenda

In deze Voorjaarsnota zitten ook concrete voorstellen voor de Investeringsagenda 2024. Daarbij wordt ook een deel van de ruimte 2025 gevraagd omdat er anders investeringen in delen moeten worden aangevraagd en dat is ongewenst.

G. Invulling Investeringsagenda (bedragen x € 1.000)	Krediet		2023	2024	2025	2026	2027	
1 Actualisatie IHP: scholenbouw, kinderopvang en bewegingsonderwijs	19.208	02. Samenleving	55	1.030	989	-86	-324	S
2 Nieuwe sportaccommodatie Purmer-Zuid	2.500	02. Samenleving	-	-	-75	-74	-72	S
3 Grotere sporthal Karekietpark	7.360	02. Samenleving	-	30	139	138	-291	S
4 Realisatie HOV (R-net) maatregelen	7.440	05. Bereikbaarheid	-	-	-	-	-92	S
Bijdrage BO-MIRT/Vervoerregio	-4.803	05. Bereikbaarheid	-	-	-	-	-	S
5 Mobiliteitshub Beatrixplein	9.500	05. Bereikbaarheid	-	-	-	-	-272	S
Bijdrage BO-MIRT	-1.730	05. Bereikbaarheid	-	-	-	-	-	S
Dekking reserve parkeren	-	Overzicht reserves	-	-	-	-	272	S
6 Parkenplan: Leeghwaterpark	6.563	06. Beheer openbare ruimte	-	-150	-32	-97	-426	S
7 Verbetering kwaliteit openbare ruimte Binnenstad	-	06. Beheer openbare ruimte	-150	-375	-375	-	-	I
Dekking investeringsagenda (stelpost in de begroting)	-	Overzicht Alg. dek. mid.	-	-	876	877	1.204	S
Totaal Invulling investeringsagenda	46.039		-95	535	1.523	757	-	

1. Actualisatie IHP (krediet €19.207.941)

Zoals hiervoor is gezegd zijn de financiën van het IHP geactualiseerd, waarin een aantal scholen naar achteren zijn gefaseerd en de kredieten van de scholen die de komende vier jaar aan de orde zijn geactualiseerd op fasering, prijsindex en leerlingenprognoses. Dit levert in de eerste jaren een voordeel op de kapitaallasten op en later een nadeel omdat de kapitaallasten hoger zijn dan de reservering die in de investeringsagenda in de programmabegroting was aangenomen. Als extra ten opzichte van het IHP wordt er krediet aangevraagd voor:

- 4 gymzalen (school Mercuriusweg, IKC Middenbeemster en Da Vinci (2)) op grond van het sportcapaciteitsonderzoek. Dit gaat in totaal om € 6,0 miljoen.
- In het IHP was geen rekening gehouden met aankoop van grond of bouwrijp maken van grond terwijl dit op 3 plekken aan de orde is: Middenbeemster, Zuidoostbeemster en Karekietpark. Hiervoor is krediet opgenomen voor een bedrag van € 3,1 miljoen.
- Kinderopvang en maatschappelijke ruimtes IKC Middenbeemster (€ 4,15 miljoen).
- Actualisering en fasering bestaande kredieten schoolgebouwen (€ 11,8 miljoen) en kinderopvang (€ 1,3 miljoen). Dit betreft enerzijds indexering en bijraming van plankosten en onvoorzien en anderzijds de aanpassing aan de leerlingprognoses die in het bijzonder bij nieuwbouw Het Plankier/A. Roozendaalschool aan de Mercuriusweg voor een bijraming van € 4,6 miljoen zorgt.

Afgeraamd worden:

- Krediet nieuwbouw De Ranonkel (€ 4,8 miljoen; wordt in de begroting 2025 opnieuw opgevoerd).
- Krediet Kinderopvang de Blauwe Zon en noodlokalen De Parelhof (gaat niet door; € 1,35 miljoen).
- Krediet Kinderopvang Mercuriusweg en Willem Eggert (€ 1,4 miljoen; geen ruimte).

2. Nieuwe sportaccommodatie Purmer-Zuid (krediet € 2.500.000)

Vanwege de wettelijke eis voor de afstand van de gymzaal (max. 1 kilometer) naar een basisschool en de impact die dit heeft op de verplichte tijd van het bewegingsonderwijs is vorig jaar het vraagstuk vanuit de Vlieger en 't Pierement naar voren gekomen. 't Pierement ligt op 1,2 km van sporthal de Vaart en de Vlieger op 950 meter. Om dit probleem op te lossen is eind 2022 begonnen met een haalbaarheidsonderzoek voor een nieuwe sportaccommodatie in de Purmer Zuid.

Vanuit ruimtebeslag en meerwaarde voor de toekomst heeft een integrale aanpak van 't Pierement en de sportvoorziening de voorkeur van de gemeente en de scholen. Het bestemmingsplan vergt geen aanpassingen en er zijn waarschijnlijk meer parkeerplaatsen beschikbaar. De totale kosten worden geraamd op € 2,5 miljoen.

3. Grotere sporthal Karekietpark (krediet € 7.360.000)

In het verleden is voor de nieuwbouw van de sporthal Karekietpark een voorlopig krediet van € 5 miljoen aangevraagd waarbij is aangegeven dat dit bedrag nog verder uitgewerkt wordt. Op grond van het recent uitgevoerde sportcapaciteitonderzoek en na overleg met de scholen is er behoefte aan een grotere hal. Ook dit is een duidelijk groeigerelateerde investering. Voor de nieuwe hal is een krediet nodig van € 12.360.000. Hier zitten ook grondkosten in. Sporthal Karekietpark wordt gebouwd op een nieuwe locatie die daarvoor geschikt gemaakt moet worden. Met deze verhoging kunnen we het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het MBO helpen in de capaciteitsvraag voor het bewegingsonderwijs tot minimaal 2035. Vanaf de zomer van 2023 zullen we starten met de verdere voorbereiding van de nieuwe sportaccommodatie bij het Karekietpark. Een programma van eisen zal dan beschikbaar zijn zodat de ontwerpfase kan starten.

4. Realisatie Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV R-net) maatregelen (krediet € 2.636.814 inclusief bijdrage)

Het Rijk heeft op 14 november 2022 laten weten Purmerend circa € 16,9 miljoen euro krijgt voor de bereikbaarheidsmaatregelen in Purmerend. Het geld komt uit de reservering van € 7,5 miljard in het regeerakkoord en moet ervoor zorgen dat infrastructurele maatregelen bijdragen aan de versnelling van de woningbouw. Deze subsidie is onderdeel van een groter pakket aan rijks gelden voor de regio en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Dit betreft co-financiering (65%) van drie plannen in Purmerend: a) de realisatie van de HOV (R-net) maatregelen, b) de realisatie van de mobiliteitshub Beatrixplein en c) de herinrichting van de hoofdroute in het Centrumgebied (van de Waterlandlaan tot aan de Gedempte Where). U wordt gevraagd de co-financiering van a) en b) in deze investeringsagenda op te nemen. De realisatie van de HOV (R-net) maatregelen betreft het aanpassen van de kruispunten en wegvakken ten behoeve van de doorstroming HOV: Gorslaan/ Waterlandlaan (1), Jaagweg/Gorslaan (2), Gorslaan/ Weteringstraat (3) en Verzetslaan/N235 (4). De vervoerregio zal ook nog 1/3 van het tekort bekostigen na aftrek van de rijksbijdrage. Dit is nog niet ingerekend.

5. Mobiliteitshub Beatrixplein (krediet € 7.770.489 inclusief bijdrage)

Voor de zomer wordt de grondexploitatie Waterlandkwartier aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De start van het Waterlandkwartier wordt bepaald door de nieuwbouw van locatie Waterlandlaan 1-57 en het realiseren van de mobiliteitshub op het Beatrixplein. Een mobiliteitshub is een parkeergarage met diverse voorzieningen zoals huurfietsen, deelauto's en pakketophaalpunt. Hiervoor ontvangt de gemeente subsidie vanuit de Bestuurlijke Overleggen voor het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) en de Woningbouwimpuls (WBI). De mobiliteitshub wordt na het raadsbesluit om betaald parkeren een gesloten systeem te maken niet meer opgenomen in de grondexploitatie. Het netto resultaat van de kapitaallasten wordt gedekt uit de reserve parkeren.

6. Parkenplan: Leeghwaterpark (krediet € 6.563.499)

Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad het 'Parkenplan Purmerend 2021-2040' als richtinggevend kader vastgesteld. Dit Parkenplan biedt kaders en uitgangspunten hoe we met ieder park om willen gaan om tot een opwaardering van elk park te komen. Als financieel richtinggevend kader voor het Parkenplan is er een business case opgesteld. In deze business case zijn de investeringskosten, beheerkosten en mogelijke dekkingsbronnen opgenomen. De 'Business case Parkenplan 2021-2040' is in april 2022 door de gemeenteraad vastgesteld als financieel richtinggevend kader voor opwaardering van de parken. Het Leeghwaterpark is het derde park dat opgewaarderd wordt. Voor de opwaardering van het Leeghwaterpark is in de 'Business case Parkenplan 2021-2040' een uitvoeringskrediet van € 6,0 miljoen opgenomen. Na indexatie is dit € 6,6 miljoen. Voor het ontwerp en onderzoeken is in 2024 incidenteel € 150.000 extra nodig.

7. Verbetering Kwaliteit openbare ruimte Binnenstad

Op 22 december 2022 is het programma Binnenstad (visie en uitvoeringsprogramma) vastgesteld. Aan de raad is gemeld dat de projecten van het uitvoeringsprogramma zullen worden meegenomen in deze Voorjaarsnota. Zoals in de aanbiedingsbrief is gemeld, is voor een aantal ambities nog geen dekking beschikbaar in de begroting. Dat geldt ook voor het programma Binnenstad. Het college wil echter graag doorgaan met de verbetering van de kwaliteit en de vergroening van de Binnenstad waar de raad in december € 100.000 voorbereidingsbudget voor heeft gevoteerd. Omdat de actualisering van het IHP in de eerste jaren voor ruimte in de investeringsagenda zorgt, kan de claim van de resterende € 900.000 binnen de Investeringsagenda worden gedekt zodat dit belangrijke deel van het plan doorgang kan vinden. De precieze invulling van de plannen per deelgebied zijn nog niet bekend zodat deze investering als exploitatiebudget is geraamd.

H. Dekkingsplan

H.	Dekkingsplan (bedragen x € 1.000)	Krediet	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
1	Aframen eigen middelen duurzaamheid en opramen klimaatmiddelen Rijk	- 04. Milieu	-	561	608	858	858	S
2	Inkomensafhankelijke bijdrage Wmo huishoudelijke hulp vanaf 2025	- 02. Samenleving	-	-	100	250	400	S
3	Ophogen stelpost onderuitputting kapitaallasten	- Diversen	-	100	125	150	175	S
4	Indexering OZB en leges 2024	- Diversen	-	1.089	1.077	1.064	1.094	S
5	Aframen standaard toevoeging aan de algemene reserve	- Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	714	714	S
Totaal Dekkingsplan		-	-	1.750	1.910	3.036	3.240	

1. Aframen eigen middelen duurzaamheid en opramen klimaatmiddelen Rijk

Op 25 oktober 2022 heeft minister Jetten per brief aangekondigd dat de middelen voor klimaat middels een kasschuif naar voren worden gehaald. Deze gelden worden middels een brede doel uitkering in de jaren 2023, 2024 en 2025 uitgekeerd aan gemeenten. Voorgesteld wordt om deze middelen direct te oormerken voor duurzaamheid (opnemen op een stelpost binnen de bestaande budgetten). In de komende periode zal in college- en raadsvoorstellen de verdere uitwerking worden gepresenteerd hoe deze gelden binnen de gemeente Purmerend worden in gezet. Op basis van de ontvangen brief worden over de drie jaren de volgende bedragen per jaar ontvangen: 2023 : € 1.537.781; 2024 : € 1.551.731 en 2025 : € 1.565.681. De verwachting is dat deze middelen structureel worden. Om die reden kunnen de bestaande eigen middelen voor het duurzaamheidsbeleid worden ingezet als dekkingsmiddel

2. Inkomensafhankelijke bijdrage Wmo huishoudelijke hulp vanaf 2025

Om de houdbaarheid van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) te verbeteren, voert het kabinet een aantal aanpassingen door in het stelsel. De belangrijkste aanpassing is de invoering van een passende eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp per 1 januari 2025 waarbij meer rekening wordt gehouden met de draagkracht van huishoudens. Praktisch betekent dit dat huishoudens met een inkomen boven 185% van het sociaal minimum (in 2021 was dit circa € 30.000 voor een alleenstaande AOW-gerechtigde) een hogere eigen bijdrage zullen betalen. Er wordt van dit beleid een voordeel verwacht waar het afschaffen destijds een nadeel opleverde. Hiervoor is nu een stelpost ingerekend.

3. Ophogen stelpost onderuitputting kapitaallasten

Er wordt in de begroting rekening gehouden dat een deel van de investeringen vertraagd gerealiseerd wordt en dat betekent een voordeel op de begrote kapitaallasten. Vanwege de diverse kredietophogingen wordt ook de stelpost hiervoor opgehoogd.

4. Indexering OZB en leges 2024

Op grond van de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS worden de opbrengsten van belastingen en de leges verhoogd met 7,6%. Dit is meer dan was ingerekend in de begroting en leidt tot de opgenomen bijraming.

5. Aframen standaard toevoeging aan de algemene reserve

In de begroting 2016 is vanwege de financiële situatie besloten tot versterking algemene reserve en hiervoor jaarlijks een storting van € 714.000 te doen. Inmiddels is de solvabiliteit op 20% aan beland en kan deze post worden ingezet als dekkingsmiddel voor deze Voorjaarsnota.

3 Op weg naar de begroting 2024

Een gemeentebegroting maken is zelden zo lastig geweest als nu. Op basis van de huidige gegevens krijgen gemeenten in 2027 € 5 miljard minder inkomsten uit de algemene uitkering. Althans dat is het huidige beeld, maar het is omgeven door onzekerheden. Onzekerheden of het zo erg wordt en of de gemeenten dat hele gat kunnen opvangen met mogelijk nieuwe belastingen is nog de vraag die voorligt. In de meicirculaire 2023 wordt meer duidelijkheid verwacht, maar geen volledige duidelijkheid. Daarom kiest het college voor het vasthouden aan de koers van vorig jaar en trekt de Rijksinkomsten 2026 door naar 2027 (zonder indexatie).

Daar zit een aantal lastigheden in die we nu nog niet hebben uitgewerkt. Dit betreft de ophoging van de budgetten 2027 voor loon- en prijsontwikkeling, de berekeningen van de kostendeckende heffingen, de actualisatie van de kapitaallasten 2027 en een nieuwe schijf voor de Investeringsagenda (€ 925.000). Om deze onderdelen in te vullen, is echt de informatie over de loon- en prijsontwikkeling uit de meicirculaire 2023 voor nodig. Mogelijk dat dit ook leidt tot herberekening van de aannames uit bijlage 1.

Daarnaast hebben we voor de algemene uitkering en de OZB, leges etc de groei in de begroting verlaagd omdat er de komende jaren naar verwachting minder woningen bijkomen dan eerder verwacht (vertraging in de realisatie).

Door de koppeling van de Onroerendezaakbelasting (OZB) aan de CPI-index stijgt deze in 2023 met 7,6%. Het rioolrecht zal de komende jaren ook stijgen door de omvangrijke vervangingsprogramma's en klimaatdoelstellingen. De afvalstoffenheffing kan door de omvangrijke voordelen van de afgelopen jaren hierop tegengewicht geven met een gematigder ontwikkeling.

Er is zoals gezegd geen ruimte op dit moment voor meer indexatie en voor een aantal zaken waar het college de komende jaren op wil inzetten. Richting de Begroting 2024 zal het college een voorstel maken om door keuzes, gebruik van incidentele middelen en wellicht enige ruimte vanuit de meicirculaire 2023 om voor deze onderwerpen een oplossing te vinden.

Er is daarmee een stevige 'agenda richting de begroting'. Achtereenvolgens wordt behandeld:

- loon- en prijsontwikkeling;
- actualisatie Investeringsprogramma;
- investeringsagenda;
- lokale heffingen;
- ambities Coalitieakkoord 2024;
- meicirculaire 2023;
- reserves.